

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	21 GORFFENNAF 2026
Pwnc:	ADRODDIAD ALLDRO CYFALAF 2025/26
Deilydd Portffolio:	CYNG ROBIN WILLIAMS – DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID, BUSNES CORFFORAETHOL A PHROFIAD Y CWSMER
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151
Awdur yr Adroddiad:	JEMMA ROBINSON
Ffôn:	
E-bost:	JemmaRobinson@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	d/b
A - Argymhelliaid/argymhellion a rheswm/rhesymau	
Argymhellion Nodi'r sefyllfa alldro drafft ar gyfer rhaglen gyfalaf 2025/26 (yn amodol ar Archwiliad). Cymeradwyo ychwanegu £3.704m at gyllideb 2025/26 o ganlyniad i dderbyn cyllid ychwanegol yn ystod y chwarter olaf, sy'n golygu bod y gyllideb derfynol ar gyfer 2025/26 yn £70.648m. Cymeradwyo dwyn ymlaen £8.949m o wariant, ynghyd â'r cyllid cysylltiedig, i gyllideb 2026/27. Y gyllideb ddiwygiedig ar gyfer 2026/27 yw £63.033m. Rhesymau Mae'n ofynnol i'r Pwyllgor Gwaith adolygu cyllidebau a gwariant a chymeradwyo newidiadau i gyllidebau. Casgliad Mae'r rhaglen gyfalaf ar gyfer 2025/26 yn rhan bwysig a sylweddol o waith y Cyngor yn ystod y flwyddyn. Mae'n cyfrannu at gyflawni Cynllun y Cyngor ac mae'n defnyddio cyfran sylweddol o'r adnoddau ariannol sydd ar gael i'r Cyngor. Dengys yr adroddiad bod y Cyngor wedi cwblhau 77% o'r gwariant a gynlluniwyd yn ystod y flwyddyn ar 98 o brosiectau gwahanol ar draws nifer o wasanaethau, gan wario cyllid ar brosiectau ledled yr Ynys. Er bod rhywfaint o danwariant, mae'r cyllid ar gyfer y prosiectau yma na lwyddwyd i'w cwblhau yn ddiogel a gellir ei ddwyn ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf.	
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?	
Adroddiad er gwybodaeth yw hwn yn bennaf, felly, nid oes unrhyw opsiynau i'w hystyried.	
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?	
Mae'r Cyngor wedi dirprwyo cyfrifoldeb am fonitro cyllidebau a gwariant i'r Pwyllgor Gwaith.	
CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?	
Ydy – cymeradwywyd y gyllideb gyfalaf wreiddiol gan y Cyngor, ac mae'r Pwyllgor Gwaith wedi cymeradwyo unrhyw newidiadau.	

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydy		
Dd – Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion hirdymor fel Ynys?	Mae'r gyllideb gyfalaf yn cyllido buddsoddiadau mewn asedau ac isadeiledd sydd eu hangen er mwyn i'r Cyngor gyflawni'r amcanion hir dymor a nodir yn ei Gynllun Corfforaethol a'r Strategaeth Gyfalaf.
2	A ragwelir y bydd y penderfyniad hwn yn atal costau/dibyniaeth ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Bydd rhai buddsoddiadau unigol, e.e. gwaith atal llifogydd, yn atal costau yn y dyfodol, tra bydd eraill, e.e. prosiectau'r Gronfa Gofal Integredig (ICF), yn lleihau'r ddibyniaeth ar y Cyngor i ddarparu gwasanaethau drytach. Bydd buddsoddi yn asedau'r Cyngor (adeiladau, cerbydau, isadeiledd TG, priffyrdd) yn lleihau costau atgyweirio a chynnal a chadw yn y dyfodol ac yn lleihau'r risg o fethu â darparu gwasanaethau.
3	A fuom yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, nodwch gyda phwy	Mae'r Cyngor yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru (LIC) a chyrff cyllido eraill i sicrhau cyllid er mwyn gwireddu ei raglen cyfalaf.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth gynllunio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	Mae'r Cyngor wedi ymgynghori â dinasyddion Môn ynghylch Cynllun Corfforaethol y Cyngor a'r Rhaglen Gyfalaf 2025/26.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Bydd asedau newydd sy'n cael eu hadeiladu'n cydymffurfio â gofynion y Ddeddf Cydraddoldeb a rheoliadau a chanllawiau cysylltiedig. Mae rhaglenni adnewyddu ac amnewid blynyddol hefyd yn cynorthwyo i wella hygrychedd a galluogi amrywiaeth.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar unrhyw un sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Ddim yn berthnasol
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Mae rhai o'r prosiectau yn y rhaglen gyfalaf yn cael effaith gadarnhaol ar ddatblygiad y Gymraeg a chynyddu nifer y bobl sy'n siarad Cymraeg, megis yr ysgolion cyfrwng Cymraeg sy'n cael eu hadeiladu fel rhan o'r Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif / Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy.

E - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Mae'r TA wedi ystyried yr adroddiad ac mae eu sylwadau wedi'u cynnwys yn yr adroddiad terfynol.
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Awdur yr Adroddiad.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro yn aelod o'r TA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Ddim yn berthnasol
5	Eiddo	Ddim yn berthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	Ddim yn berthnasol
7	Sgriwtini	Cafodd yr alldro ei ystyried gan y Panel Sgriwtini Cyllid yn ei gyfarfod ar 9 Gorffennaf 2026.
8	Aelodau Lleol	Ddim yn berthnasol
9	Unrhyw gyrff allanol / eraill	Ddim yn berthnasol
F - Atodiadau:		
Atodiad A - Adroddiad Alldro Cyfalaf 2025/26 Atodiad B - Crynodeb o Wariant Cyfalaf yn ôl Prosiect o gymharu â'r Gyllideb 2025/26 Atodiad C - Cynlluniau Ychwanegol / Diwygio Cyllid y Rhaglen Gyfalaf yn Chwarter 4		
FF - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
• Strategaeth Gyfalaf a Chyllideb Gyfalaf 2025/26, a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 6 Mawrth 2025 • Adolygiad Rheoli'r Trysorlys Blyneddol 2025/26 - Pwyllgor Gwaith - Dyddiad i'w gadarnhau		

1. CYFLWYNIAD

- 1.1. Mae'r adroddiad canlynol yn nodi alldro'r gyllideb gyfalaf ar gyfer 2025/26 ac mae'n darparu gwybodaeth am gynnydd wrth gwblhau'r rhaglen gyfalaf yn ystod y flwyddyn ariannol (mae dadansoddiad manwl wedi'i gynnwys yn Atodiad B). Dylid nodi bod y ffigyrau a nodir yn yr adroddiad yn destun archwiliad a gallent newid wrth i gyfrifon blwyddyn ariannol 2025/26 gael eu cwblhau.
- 1.2. Ym mis Mawrth 2025, cymeradwyodd y Cyngor raglen gyfalaf gychwynnol o £44.294m ac, ym mis Gorffennaf 2025, cytunodd y Pwyllgor Gwaith i ddwyn ymlaen £2.529m o lithriad o 2024/25 a'i ychwanegu at gyllideb 2025/26. Roedd hyn yn rhoi cyllideb ddiwygiedig o £46.823m.
- 1.3. Mae cynlluniau ychwanegol yn cael eu hychwanegu at y rhaglen gyfalaf yn ystod y flwyddyn, i adlewyrchu newidiadau cyllido ac unrhyw gyllid grant ychwanegol a dderbynnir yn ystod y flwyddyn. Mae cyfanswm o £23.825m wedi'i ychwanegu at y rhaglen gyfalaf ac ychwanegwyd £3.704m yn ystod y chwarter olaf. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo'r ychwanegiadau yn ystod y chwarter olaf. Mae Atodiad C yn dangos y cynlluniau ychwanegol a ychwanegwyd at y rhaglen yn ystod chwarter olaf 2025/26.
- 1.4. Cyfanswm y rhaglen gyfalaf oedd £70.648m ac roedd yn cael ei gyllido fel y dangosir yn Nhabl 1 isod:-

Tabl 1
Cyllid Gwariant a Gynlluniwyd ar gyfer Rhaglen Gyfalaf 2025/26

Ffynhonnell Gyllido	Cyllideb Wreiddiol £'000	Llithriad £'000	Prosiectau Ychwanegol £'000	Cyfanswm Cyllid £'000	% o'r Cyfanswm Cyllid
Grant Cyfalaf	21,960	1,006	19,771	42,737	60.5%
Benthyca â Chefnogaeth	3,118	696	2,153	5,967	8.4%
Benthyca Digefnogaeth	12,068	0	(8,386)	3,682	5.2%
Cyfraniadau Refeniw	5,488	300	7,988	13,776	19.5%
Derbyniadau Cyfalaf	500	331	(8)	823	1.2%
Cronfeydd wrth gefn Clustnodedig	1,160	181	1,462	2,803	4.0%
Benthyciadau eraill (nid BBGC)	0	15	845	860	1.2%
CYFANSWM CYLLID	44,294	2,529	23,822	70,648	100.0%

2. ALLDRO GWARIANT CYFALAF 2025/26

- 2.1. Cyfanswm y gwariant yn ystod 2025/26 oedd £54.662m, sy'n golygu bod 77% o'r gyllideb wedi'i gwario. Mae hyn yn cymharu â 2024/25 pan wariwyd 83% o'r gyllideb a gymeradwywyd.
- 2.2. Mae'r rhaglen yn cynnwys y prosiect Caergybi: Trawsnewid a yrrir gan Ddiwylliant a Threftadaeth, lle mae'r Cyngor yn dal y cyllid ond cyrff allanol sy'n gyfrifol am wario'r rhan fwyaf o'r cyllid. Os caiff y cynllun hwn ei hepgor o'r ffigyrau, mae cyfanswm y gyllideb a wariwyd yn codi i 80%.
- 2.3. Dangosir crynodeb o'r gyllideb a gymeradwywyd a'r gwariant gwirioneddol ar gyfer 2025/26 yn ôl gwasanaeth yn Nhabl 2 isod:-

Tabl 2
Cyllideb Derfynol a Gymeradwywyd a Gwariant Gwirioneddol yn ôl Gwasanaeth 2025/26

Gwasanaeth	Cyllideb a Gymeradwywyd £'000	Cyfanswm Gwariant £'000	(Tan) / Gorwariant £'000	% o'r Cyfanswm Cyllid
Cronfa Cyffredinol Tai	1,720	1,620	(100)	94
Tai - Cronfa Refeniw Tai (CRT)	26,914	25,114	(1,800)	93
Dysgu Gydol Oes	4,479	3,070	(1,409)	69
Economaidd ac Adfywio	15,667	9,611	(6,056)	61
Priffyrdd	8,278	7,720	(558)	93
Rheoli Gwastraff	1,462	208	(1,254)	14
Eiddo	8,956	5,144	(3,812)	57
Trawsnewid	1,171	937	(234)	80
Gwasanaethau Oedolion	2,001	1,238	(763)	62
CYFANSWM 2025/26	70,648	54,662	15,986	77
Cyllidir Gan:				
Grant Cyfalaf	42,737	35,323	(7,414)	83
Derbyniadau Cyfalaf	823	53	(770)	6
Benthyca â Chefnogaeth	5,967	4,229	(1,738)	71
Benthyca Digefnogaeth	3,682	232	(3,450)	6
Cyfraniad Refeniw	13,776	12,935	(841)	94
Benthyciadau eraill (nid BBGC)	860	385	(475)	45
Cronfa wrth Gefn Cyfalaf	2,803	1,505	(1,298)	54
CYFANSWM CYLLID	70,648	54,662	(15,986)	77

2.4. Mae'r prif brosiectau sydd wedi tanwario yn erbyn eu dyraniad cyllideb cymeradwy yn ystod y flwyddyn wedi'u manylu yn Nhabl 3 isod:-

Tabl 3
Prosiectau sydd wedi Tanwario'n Sylweddol yn ystod 2025/26

Cynllun	Tanwariant £'000	Sylwadau
Gwelliannau Cyfalaf CRT	1,800	Am fanylion pellach am wariant cyfalaf y CRT, gweler adroddiad Alldro'r CRT a gyflwynir i'r Pwyllgor hwn ar 21 Gorffennaf 2026.
Adnewyddu Ysgolion ac Adeiladau'r Cyngor, yn cynnwys addasiadau i bobl anabl	1,107	Roedd disgwyl i'r cyllidebau hyn danwario oherwydd bod cyllid grant ychwanegol wedi'i ddyfarnu yn ystod y flwyddyn. Defnyddiwyd Grant Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) LIC i gyllido gwaith i ganiatáu Mynediad i Adeiladau Addysg i'r Anabl yn ystod 2025/26. Disgwylir i'r pwysau ar y pennawd hwn yn y gyllideb gynyddu yn y dyfodol wrth i ganlyniadau archwiliadau mynediad ddarparu darlun llawnach o'r gwaith sydd angen ei wneud. Roedd y gyllideb gyfalaf ar gyfer adeiladau Addysg wedi tanwario oherwydd bod y Cyngor wedi derbyn Grant Cyfalaf Atgyweirio a Chynnal a Chadw yn 2025/26. Mae penderfyniad bwriadol i beidio â cheisio gwario'r cyllid ar frys ond, yn hytrach, ei ddisodli yn erbyn gwariant arall yr oedd y Cyngor wedi ymrwmo iddo a'i ddwyn ymlaen i raglen fesuredig yn 2026/27.

Cynllun	Tanwariant £'000	Sylwadau
Ailddatblygu Safle'r Crown	731	Dyfarnwyd £936k o gyllid grant ar gyfer y cyfnod rhwng Rhagfyr 2025 a Mawrth 2027, felly, mae'r grant yn rhychwantu'r flwyddyn ariannol nesaf hefyd. Mae'r cynllun yn mynd rhagddo ac mae'n unol â'r proffil gwariant. Cymeradwywyd llithriad o £816k ym mhapur cyllideb 2026/27, a dim ond £731k sydd ei angen yn awr. Bydd cyllid grant yn cael ei ddwyn ymlaen i flwyddyn ariannol 2026/27.
Rhaglen Adfywio Caergybi Llywodraeth y DU	3,295	Roedd tanwariant sylweddol yn debygol oherwydd oedi difrifol o ran cyflawni'r rhaglen gyfan. Fodd bynnag, mae'r Llywodraeth wedi cytuno i ymestyn y dyddiad cau ar gyfer gwario'r cyllid a dylai hynny olygu y gellir cwblhau prosiectau heb golli unrhyw cyllid.
Rhaglen Amnewid Gwres Carbon Isel yn Adeiladau'r Cyngor	1,780	5% o arian dargadw a hawliwyd ar brosiectau hyd yma yw £729k o'r tanwariant hwn, sef arian sy'n cael ei gadw'n ôl a'i ryddhau ar ôl cwblhau prosiectau'n llwyddiannus. Mae gweddill y tanwariant wedi codi yn sgil cais amrywio i LIC mewn perthynas â thri phrosiect ar gyfer gwaith ychwanegol na lwyddwyd i'w gwblhau'n ddiweddarach yn ystod blwyddyn ariannol 2025/26, neu a gwblhawyd am lai na'r gyllideb. Mae'r gwasanaeth Ynni yn ymwybodol o gynnydd y cynlluniau hyn a rhagwelir y bydd y cyllid yn cael ei ddwyn ymlaen i 2026/27 er mwyn cwblhau'r gwaith.
Trawsnewid Trefi - Terfynfa Forol Amlwch	507	Dyfarnwyd £920k o gyllid grant ar gyfer y cyfnod rhwng Medi 2025 a Mawrth 2027, felly, mae'r grant yn rhychwantu'r flwyddyn ariannol nesaf hefyd. Mae'r cynllun yn mynd rhagddo ac mae'n unol â'r proffil gwariant. Cymeradwywyd llithriad o £480k ym mhapur cyllideb 2026/27, a dim ond £27k sydd ei angen yn awr. Bydd cyllid grant yn cael ei ddwyn ymlaen i 2026/27.
Trawsnewid Trefi - Grant Creu Lle	489	Dyfarnwyd cyfanswm o £952k o gyllid grant ar gyfer y cyfnod rhwng Medi 2025 a Mawrth 2027, felly, mae'r grant yn rhychwantu'r flwyddyn ariannol nesaf hefyd. Mae'r cynllun yn mynd rhagddo a chymeradwywyd llithriad o £301k ym mhapur cyllideb 2026/27, a dim ond £188k yn ychwanegol sydd ei angen yn awr. Bydd cyllid grant yn cael ei ddwyn ymlaen i 2026/27.
Prosiectau Gwastraff	1,237	Roedd llithriad sylweddol yn cael ei ragweld trwy gydol blwyddyn ariannol 2025/26, oherwydd bod y gwasanaeth yn canolbwyntio ar feysydd blaenoriaeth. Mae llithriad o £816k wedi'i gymeradwyo'n barod ac mae angen £421k yn ychwanegol yn awr.
Cynlluniau Eiddo (gan gynnwys Plas Arthur)	1,227	Fel y nodwyd mewn adroddiadau chwarterol blaenorol, roedd tanwariant sylweddol yn cael ei ragweld ar gynlluniau eiddo. Wynebwyd tanwariant sylweddol ar y gwaith gwella ym Mhlas Arthur o ganlyniad i flaenoriaethu cyllid grant i gyfrannu at y gwaith. Rhoddwyd blaenoriaeth i'r cyllid hwn a'i ddefnyddio yn llawn yn ystod y flwyddyn ariannol hon a bydd y tanwariant yn cael ei ddwyn ymlaen i 2026/27 er mwyn parhau â'r gwaith. Ni ddefnyddiwyd cyllidebau penodol eraill gan fod y gwasanaeth wedi blaenoriaethu materion oedd â mwy o frys. Cymeradwywyd £1,529k o lithriad ym mhapur cyllideb 2026/27 mewn perthynas â'r cynlluniau hyn ac mae angen gostyngiad o £176k yn awr.
	12,173	

Cynllun	Tanwariant £'000	Sylwadau
Prosiectau Eraill	3,814	
Cyfanswm Tanwariant 2025/26	15,986	

3. LLITHRIAD I 2026/27

- 3.1.** Gall prosiectau cyfalaf gymryd amser i'w cwblhau ac, er bod cyllid yn cael ei ddyrannu fesul blwyddyn ariannol, gall nifer o ffactorau olygu nad yw prosiectau'n cael eu cwblhau'n unol â'r amserlenni gwreiddiol. Gall y ffactorau hyn gynnwys problemau cynllunio, prisiau tendr sy'n uwch na'r gyllideb, gorfod disgwyl am waith neu ganiatâd gan drydydd parti, problemau cyflenwi deunyddiau neu broblemau annisgwyl sydd ond yn dod i'r amlwg wrth i'r prosiect fynd rhagddo.
- 3.2.** Oherwydd bod y rhan fwyaf o raglen gyfalaf y Cyngor yn cael eu cyllido gan gyllid grant, prif flaenoriaeth y Cyngor yw sicrhau nad yw oedi wrth gwblhau gwaith yn mynd yn groes i amodau'r grant, gan olygu bod y grant cyfan neu ran ohono'n cael ei golli. Efallai y bydd rhaid ail-negodi amodau grant gyda chyllidwyr yn sgil hyn. Nid oes risg o golli cyllid os yw prosiectau'n cael eu cyllido drwy fenthycu neu o gronfeydd wrth gefn y Cyngor, a gellir dwyn y cyllid ymlaen o un flwyddyn ariannol i'r nesaf fel arfer.
- 3.3.** Roedd rhagolygon yn dangos fod disgwyl i rai cyllidebau danwario cyn i'r Cyngor gwblhau'r gyllideb derfynol ar gyfer 2026/27 ac maent wedi cael eu cynnwys yn y gyllideb a gymeradwywyd ar gyfer y flwyddyn nesaf. Mae Tabl 4 isod yn rhoi diweddariad ar y cyllid sy'n llithro:-

Tabl 4
Llithriad 2025/26 sy'n cael ei ddwyn ymlaen i 2026/27

Gwasanaeth	Tanwariant 2025/26 £'000	Llithriad a gymeradwywyd ym mis Mawrth 2026 £'000	Llithriad Ychwanegol i'w Gymeradwyo £'000	Llithriad diwygiedig sydd wedi'i ddwyn ymlaen i 2026/27 £'000
Cronfa Cyffredinol Tai	101	0	101	101
Tai - CRT	1,800	0	3,954	3,954
Dysgu Gydol Oes	1,409	956	308	1,264
Economaidd ac Adfywio	6,055	4,097	1,545	5,642
Priffyrdd	558	359	197	556
Rheoli Gwastraff	1,255	816	421	1,237
Eiddo	3,812	1,529	2,079	3,608
Trawsnewid	234	0	218	218
Gwasanaethau Oedolion	763	637	126	763
CYFANSWM 2025/26	15,988	8,394	8,949	17,343
Cyllidir Gan				
Grant Cyfalaf		4,738	3,364	8,102
Derbyniadau Cyfalaf		223	537	760
Benthycu â Chefnogaeth		1,379	351	1,730
Benthycu Digefnogaeth		937	2,227	3,164
CRT - Gwarged a Chronfeydd wrth Gefn		0	1,851	1,851
Benthyciadau eraill (nid BBGC)		0	474	474
Cronfa wrth Gefn Gyfalaf		1,117	145	1,262
CYFANSWM CYLLID		8,394	8,949	17,343

- 3.4. Yn ei gyfarfod ym mis Mawrth 2026, cymeradwyodd y Cyngor gyllideb gyfalaf o £54.084m. Bydd cymeradwyo'r llithriad ychwanegol hwn yn golygu bod y gyllideb gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer 2026/27 yn £63.033m, fel y mae Tabl 5 isod yn ei ddangos:-

Tabl 5
Cyllideb Gyfalaf Ddiwygiedig 2026/27

Gwasanaeth	Cyllideb a Gymeradwywyd ar gyfer 2026/27	Llithriad Ychwanegol i'w Gymeradwyo	Cyllideb Ddiwygiedig 2026/27
	£'000	£'000	£'000
Cronfa Cyffredinol Tai	900	101	1,001
Tai - CRT	31,572	3,954	35,526
Dysgu Gydol Oes	1,856	308	2,164
Economaidd ac Adfywio	5,822	1,545	7,367
Priffyrdd	4,044	197	4,241
Rheoli Gwastraff	4,622	421	5,043
Eiddo	3,513	2,079	5,592
Trawsnewid	1,118	218	1,336
Gwasanaethau Oedolion	637	126	763
CYFANSWM 2026/27	54,084	8,949	63,033
Cyllidir Gan:			
Grant Cyfalaf	30,096	3,364	33,460
Derbyniadau Cyfalaf	271	537	808
Benthycia â Chefnogaeth	5,047	351	5,398
Benthycia Digefnogaeth	9,800	2,227	12,027
CRT - Gwarged a Chronfeydd wrth Gefn	5,418	1,851	7,269
Benthyciadau eraill (nid BBGC)	0	474	474
Cronfa Wrth Gefn Cyfalaf	3,452	145	3,597
CYFANSWM CYLLID	54,084	8,949	63,033

4. EFFAITH AR STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS

- 4.1. Mae adolygiad blynyddol y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys wedi'i gynnwys mewn adroddiad ar wahân ac fe'i cyflwynwyd yn gyntaf i gyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 16 Gorffennaf 2026, a bydd yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Medi 2026. Fodd bynnag, i grynhoi, mae'r tanwariant ar y rhaglen gyfalaf yn 2025/26 wedi lleihau'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC), h.y. lefel y gwariant cyfalaf a gyllidir o fenthyciadau presennol neu yn y dyfodol. Roedd y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys yn gosod uchafswm o £154.390m ar gyfer y GCC, ac nid yw lefel derfynol gwariant cyfalaf 2025/26 wedi mynd tu hwnt i'r terfynau yn y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys.
- 4.2. Parhaodd y Cyngor i ddefnyddio balansau arian parod mewnol yn hytrach nag allanoli benthycia. O ganlyniad, balans terfynol benthyciadau allanol oedd £121.706m, £0.376m yn is na'r balans agoriadol. Roedd benthycia mewnol, h.y. swm y gwariant cyfalaf sy'n cael ei gyllido drwy ddefnyddio balansau arian parod y Cyngor, yn £32.528m, sef £6.687m yn uwch na'r balans agoriadol. Mae'r rhagolygon llif arian yn awgrymu y bydd rhaid i'r Cyngor allanoli rhywfaint o'r benthycia mewnol hwn yn ystod 2026/27.

5. CASGLIAD

- 5.1.** Mae gallu'r Cyngor i ymgymryd â phrosiectau cyfalaf wedi'i gyfyngu gan y cyllid sydd ar gael, ac mae costau cynyddol hefyd yn cyfyngu ar y prosiectau y gellir eu cwblhau. Mae angen i'r Cyngor sicrhau bod digon o gyllid cyfalaf yn cael ei fuddsoddi yn yr asedau sydd ganddo'n barod (adeiladau, ffyrdd, cerbydau, offer TG) er mwyn sicrhau fod gwasanaethau'n gallu parhau i weithredu, ac mae hyn hefyd yn cyfyngu ar y prosiectau newydd y gall y Cyngor fuddsoddi ynddynt. Dyma fu'r sefyllfa ers nifer o flynyddoedd ac nid oes disgwyl iddi newid yn y tymor byr i'r tymor canolig. Mae'r Cyngor yn dod yn fwy dibynnol ar sicrhau cyllid grant i gefnogi'r rhaglen gyfalaf.
- 5.2.** Nid yw lefel y tanwariant ar gyfer 2025/26 yn annisgwyl wrth ddelio â nifer fawr o brosiectau cymhleth lle mae'n ofynnol cael mewnbwn gan gyllidwyr allanol, cydymffurfio â rheoliadau caffael, gall fod angen derbyn cymeradwyaeth neu waith gan gyrff a rheoleiddwyr allanol, a gall problemau annisgwyl godi unwaith y bydd y gwaith yn dechrau ar y safle. Gwariodd y Cyngor 77% o'r cyllid oedd ar gael, o gymharu â 83% yn 2024/25, ond, o hepgor cynlluniau nad yw'r Cyngor ei hun yn gyfrifol am eu cyflawni, mae cyfran y cyllid a wariwyd yn codi i 80%.
- 5.3.** Mae'r holl gyllid allanol na chafodd ei wario yn ddiogel a bydd ar gael i gyllido'r llithriad sydd wedi'i ddwyn ymlaen i 2026/27.
- 5.4.** Mae'r adroddiad yn tynnu sylw at bwysigrwydd cyllid grant, ac roedd grantiau allanol yn cyllido 60% o'r gyllideb a 65% o'r gwariant gwirioneddol. Bydd y Cyngor yn derbyn rhai grantiau fel rhan o ddyraniad Cymru gyfan, ond mae nifer o grantiau'n cael eu dyrannu trwy broses gystadleuol lle mae'n rhaid i staff y Cyngor gyflwyno bidiau. Oni bai bod y prosesau bidio hyn yn llwyddiannus, byddai rhaglen gyfalaf y Cyngor yn sylweddol llai.

CRYNODEB O WARIANT CYFALAF YN ÔL PROSIECT O GYM HARU Â'R GYLLIDEB 2025/26

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol	Cyfanswm Gwariant	Cyfanswm (Tan) / Gorwariant	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd	Amrywiant	Tanwariant i'w ddwyn ymlaen i 2026/27
	(£)	(£)	(£)	%	%	(£)
Cronfa Cyffredinol Tai						
Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	870,000	800,163	(69,837)	92	(8)	69,837
Grant Galluogi	198,030	198,248	218	100	0	
Grant Prynwyr Tro Cyntaf	465,532	465,532	0	100	0	
Cynllun Prynu Cartref	155,660	155,660	0	100	0	
Tai Fforddiadwy	30,650	0	(30,650)	0	(100)	30,650
Cyfanswm	1,719,872	1,619,604	(100,269)	94	(6)	100,487
Tai - CRT						
Contract Gwres Canolog	200,000	116,781	(83,219)	58	(42)	
Contract Gwaith Cynnal a Chadw a Gynlluniwyd	3,000,000	1,675,803	(1,324,197)	56	(44)	1,300,000
Gwella Perfformiad Ynni	4,718,136	4,985,901	267,765	106	6	
Gwaith Amgylcheddol	500,000	163,168	(336,832)	33	(67)	
Prynu Eiddo Cyfredol a Datblygu Eiddo Newydd	11,362,814	8,845,815	(2,516,999)	78	(22)	2,373,000
Addasiadau'r Sector Cyhoeddus	500,000	499,273	(727)	100	(0)	
Risg Tân	500,000	484,901	(15,099)	97	(3)	
Adnewyddu'r fflyd	650,000	368,664	(281,336)	57	(43)	281,000
SATC	5,483,000	7,973,605	2,490,605	145	45	
Cyfanswm	26,913,950	25,113,911	(1,800,039)	93	(7)	3,954,000
Dysgu Gydol Oes						
Mynediad i Adeiladau Addysg i'r Anabl	134,763	59,438	(75,325)	44	(56)	75,325
Adnewyddu Adeiladau Addysg	2,089,213	1,057,238	(1,031,976)	51	(49)	1,031,976
Diogelwch Ysgolion	63,294	0	(63,294)	0	(100)	63,294
Adnewyddu Toiledau Ysgolion Uwchradd	345,000	304,744	(40,256)	88	(12)	40,256
Cynllun Grantiau Cyfalaf Gofal Plant	450,311	396,666	(53,645)	88	(12)	53,645
Mannau chwarae	110,824	110,826	2	100	0	
Anghenion Dysgu Ychwanegol 2024/25	264,429	264,429	0	100	0	
Anghenion Dysgu Ychwanegol 2025/26	478,100	478,100	0	100	0	
Ysgolion Bro 2025/26	208,800	207,722	(1,078)	99	(1)	
Uned Gofal Plant Llanfechell	90,165	91,823	1,658	102	2	
Uned Gofal Plant Llangoed	46,336	49,678	3,342	107	7	

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol	Cyfanswm Gwariant	Cyfanswm (Tan) / Gorwariant	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd	Amrywiant	Tanwariant i'w ddwyn ymlaen i 2026/27
	(£)	(£)	(£)	%	%	(£)
Uned Gofal Plant Y Fali	25,721	21,344	(4,378)	83	(17)	
Gwaith ar Adeilad Santes Fair	20,419	20,419	(0)	100	(0)	
Rhaglen Band B	152,000	7,538	(144,462)	5	(95)	
Cyfanswm	4,479,375	3,069,964	(1,409,411)	69	(31)	1,264,496
Economaidd ac Adfywio						
Canolfan Hamdden Amlwch	62,494	7,000	(55,494)	11	(89)	55,494
Canolfan Hamdden Caergybi - Offer Ffitrwydd	140,000	116,920	(23,080)	84	(16)	
Canolfan Hamdden Plas Arthur - Ffens	122,275	125,410	3,135	103	3	
Canolfan Hamdden Plas Arthur - Lloriau	56,487	56,487	0	100	0	
Canolfan Hamdden Caergybi	80,000	78,000	(2,000)	98	(3)	2,000
Teledu Cylch Cyfyng - Canolfannau Hamdden						
David Hughes ac Amlwch	50,000	43,265	(6,735)	87	(13)	
Adfywio Caergybi (THI Cam II)	1,800,000	1,414,109	(385,891)	79	(21)	
Datblygu Economaidd a Llesiant						
Amgylcheddol	322,543	0	(322,543)	0	(100)	322,543
Llithrfa Porth y Wrach - Camerâu Gorfodaeth	30,000	20,607	(9,393)	69	(31)	9,393
Canolfan Gymuned Newry	51,287	0	(51,287)	0	(100)	51,287
Isadeiledd Morwrol	177,514	0	(177,514)	0	(100)	177,514
Isadeiledd Ymwelwyr	701,246	699,213	(2,033)	100	(0)	2,033
Ailddatblygu Safle'r Crown	935,700	204,608	(731,092)	22	(78)	731,092
Unedau Plot 2 Tregarnedd	134,155	134,155	0	100	0	
Plot 3 Tregarnedd	39,930	39,930	0	100	0	
Unedau Diwydiannol Amlwch (Bargen Dwf)	282,113	282,113	0	100	0	
Clirio Safle Peboc	266,005	266,005	0	100	0	
Gwaith Cam 2 Churchill House	18,009	18,009	0	100	0	
Fan Llyfrgell	24,680	24,680	0	100	0	
Trawsnewid Trefi - Terfynfa Forol Amlwch	920,000	412,913	(507,087)	45	(55)	507,087
Trawsnewid Trefi - Grant Creu Lleoedd	951,900	462,757	(489,143)	49	(51)	489,143
Caergybi: Trawsnewid a Yrrir gan Ddiwylliant a Threftadaeth	8,500,455	5,205,443	(3,295,013)	61	(39)	3,295,013
Cyfanswm	15,666,793	9,611,624	(6,055,169)	61	(39)	5,642,598

Priffyrdd

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol	Cyfanswm Gwariant	Cyfanswm (Tan) / Gorwariant	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd	Amrywiant	Tanwariant i'w ddwyn ymlaen i 2026/27
	(£)	(£)	(£)	%	%	(£)
Cerbydau	318,511	294,300	(24,211)	92	(8)	24,211
Cerbydau Graeanu	467,108	354,250	(112,858)	76	(24)	112,858
Cerbyd AHNE	44,746	44,746	0	100	0	
Cerbyd Canolfan Addysg Y Bont	12,629	12,629	0	100	0	
Ailwynebu Prifffyrdd	3,853,026	3,850,041	(2,985)	100	(0)	
Cynlluniau Lliniaru Llifogydd (Cyllid Cyfatebol)	289,404	0	(289,404)	0	(100)	289,404
Ymchwiliad Llifogydd Caergybi	551	551	0	100	0	
Achos Busnes Llawn Llanfair	56,842	56,842	0	100	0	
Achos Busnes Llawn Menai	25,000	25,000	0	100	0	
Buddsoddi i Arbed - Cerbydau	5,068	0	(5,068)	0	(100)	
Gwaith Grantiau Bychan	406,075	406,075	(0)	100	(0)	
Teithio Llesol	2,015,304	2,015,304	(0)	100	(0)	
Cyfalaf Diogelwch Ffyrdd	165,750	165,750	0	100	0	
Isadeiledd Bysiau	208,000	216,837	8,837	104	4	
Cerbydau Allyriadau Carbon Isel Iawn (ULEV)	166,600	165,059	(1,541)	99	(1)	
Grant Isadeiledd Gwefru Cerbydau Trydan	39,837	39,837	0	100	0	
Isadeiledd Gwefru Cerbydau Trydan	203,593	73,321	(130,272)	36	(64)	130,272
Cyfanswm	8,278,044	7,720,541	(557,503)	93	(7)	556,745
Rheoli Gwastraff						
Prosiectau Gwastraff	1,445,000	207,542	(1,237,458)	14	(86)	1,237,458
Offer Ailgylchu	17,333	0	(17,333)	0	(100)	
Cyfanswm	1,462,333	207,542	(1,254,791)	14	(86)	1,237,458

Eiddo

Adnewyddu Asedau Presennol	195,748	31,081	(164,666)	16	(84)	164,666
Adnewyddu ac Atgyweirio - Swyddfeydd y Cyngor	283,724	13,186	(270,538)	5	(95)	270,538
Adnewyddu ac Atgyweirio - Canolfan Hamdden Amlwch	80,000	4,547	(75,453)	6	(94)	75,453
Adnewyddu ac Atgyweirio - Canolfan Hamdden David Hughes	46,000	0	(46,000)	0	(100)	46,000
Adnewyddu ac Atgyweirio - Canolfan Hamdden Plas Arthur	850,000	146,555	(703,445)	17	(83)	500,000

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol	Cyfanswm Gwariant	Cyfanswm (Tan) / Gorwariant	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd	Amrywiant	Tanwariant i'w ddwyn ymlaen i 2026/27
	(£)	(£)	(£)	%	%	(£)
Adnewyddu ac Atgyweirio - Llyfrgell						
Porthaethwy	17,000	0	(17,000)	0	(100)	17,000
Cysgodfannau Ceir Solar	844,711	385,469	(459,242)	46	(54)	459,242
Buddsoddi i Arbed - Eiddo	15,596	0	15,596	0	(100)	15,596
Grant Gwres Carbon Isel - Swyddfeydd y Cyngor	23,900	0	(23,900)	0	(100)	23,900
Grant Gwres Carbon Isel - 231	863,544	696,167	(167,377)	81	(19)	167,377
Grant Gwres Carbon Isel - 249	1,418,485	1,137,639	(280,846)	80	(20)	280,846
Grant Gwres Carbon Isel - 250	2,924,513	1,945,152	(979,362)	67	(33)	979,362
Grant Gwres Carbon Isel - 251	1,112,782	783,871	(328,911)	70	(30)	328,911
Uwchraddio Toiledau Cyhoeddus	279,574	0	(279,574)	0	(100)	279,574
Cyfanswm	8,955,577	5,143,667	(3,811,910)	57	(43)	3,608,465
Trawsnewid						
TGCH	598,085	535,417	(62,668)	90	(10)	62,668
Hwb TG	155,000	0	(155,000)	0	(100)	155,000
Hwb	245,897	245,897	0	100	0	
Cysylltu Gofal	110,400	110,400	0	100	0	
Cynyddu Lled Band mewn Ysgolion	62,000	45,560	(16,440)	73	(27)	
Cyfanswm	1,171,382	937,274	(234,108)	80	(20)	217,668
Gwasanaethau Oedolion						
Canolfan Glanhwfa	599,644	599,190	(454)	100	(0)	
Gardd Synhwyrdd Gors Felen	101,935	101,935	0	100	0	
Cartref Clyd	24,575	24,575	0	100	0	
Adnewyddu ac Atgyweirio - Brwynog	69,000	49,529	(19,471)	72	(28)	19,471
Adnewyddu ac Atgyweirio - Garreglwyd	514,000	175,466	(338,534)	34	(66)	338,534
Adnewyddu ac Atgyweirio - Haulfre	81,000	74,171	(6,829)	92	(8)	6,829
Adnewyddu ac Atgyweirio - Plas Crigyll	180,372	180,372	(1)	100	(0)	
Adnewyddu ac Atgyweirio - Plas Mona	83,520	32,489	(51,031)	39	(61)	51,031
Adnewyddu ac Atgyweirio - Hen Reithordy	35,000	0	(35,000)	0	(100)	35,000
Adnewyddu ac Atgyweirio - Gors Felen	312,330		(312,330)		(100)	312,330
Cyfanswm	2,001,376	1,237,727	(763,648)	62	(38)	763,194
Cyfanswm	70,648,701	54,661,853	(15,986,848)	77	(23)	17,345,111

**CYNLLUNIAU YCHWANEGOL / DIWYGIO CYLLID Y RHAGLEN GYFALAF YN YSTOD
CHWARTER 4**

Cynllun	£	Cyllidir Gan:
Cerbyd Trydan Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru (WGES)	35,853	Grant
Gwaith Cyfalaf Atgyweirio a Chynnal a Chadw ysgolion	357,115	Grant
Newidiadau teithio llesol	(893,675)	Grant - amrywiad
Y Rhaglen Ôl-osod er mwyn Optimeiddio (ORP)	1,418,136	Grant
Capel Coch	625,000	Grant
Canolfan Hamdden Caergybi	80,000	Grant
Canolfan Hamdden Amlwch	62,494	Grant
Bws Mini CAYB	12,629	Cronfa wrth Gefn Cyfalaf
Grant Gwres Carbon Isel - 231	90,610	Grant - amrywiad
Grant Gwres Carbon Isel - 249	53,888	Grant - amrywiad
Grant Gwres Carbon Isel - 250	89,526	Grant - amrywiad
Grant Gwres Carbon Isel - 251	34,117	Grant - amrywiad
Gardd Synhwyrdd Gors Felen	99,264	Grant
Cartref Clyd	24,575	Grant
Prynwyr Tro Cyntaf	465,532	Cronfa wrth Gefn Cyfalaf
Ecwiti ar y Cyd	155,660	Cronfa wrth Gefn Cyfalaf
ADY y flwyddyn flaenorol i'w ad-dalu	264,429	Grant a Chronfa wrth Gefn Cyfalaf
Unedau Plot 2 Tregarnedd	(21,465)	Grant
Llifogydd Caergybi	551	Grant
Achos Busnes Llawn Llanfair	56,842	Grant
Achos Busnes Llawn Menai	25,000	Grant
Cynlluniau Llifogydd Bychan	(152,547)	Amrywiad grant
Unedau Plot 2 Tregarnedd	134,155	Grant
Plot 3 Tregarnedd	39,930	Grant
Clirio Safle Peboc	266,005	Grant
Gwaith Cam 2 Churchill House	18,009	Grant
Isadeiledd Ymwelwyr	95,782	Grant
Unedau Diwydiannol Amlwch (Bargen Dwf)	28,726	Grant
Hwb	245,897	Grant
Cysylltu Gofal	110,400	Grant
Gostyngiad yn y Gronfa Gofal Integredig	(118,275)	Cyfraniad Refeniw
Cyfanswm Cynlluniau Ychwanegol a Ychwanegwyd yn ystod Chwarter 4	3,704,163	